

Univerzitet u Sarajevu

University of Sarajevo

Studijski program

Jedinstveno zdravlje

Centar za interdisciplinarne studije –

prof. dr. Zdravko Grebo

Studijski program: Jedinstveno zdravlje

IZDAVAČ:

Univerzitet u Sarajevu – Centar za interdisciplinarne studije – Prof. dr. Zdravko Grebo“, Zmaja od Bosne 8, Sarajevo

UREDNICI:

Centar za interdisciplinarne studije UNSA

Sarajevo, 2019

Sadržaj

1. OPĆI DIO.....	4
1.1. Naziv programa.....	4
1.2. Tip programa.....	4
1.3. Nivo programa.....	4
1.4. Cilj studijskog programa.....	4
1.5. Nositelj programa.....	4
1.6. Naučna/umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program.....	4
1.7. Organizacija i trajanje studijskog programa.....	5
1.8. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija.....	5
1.9. Jezik na kojem se izvodi studijski program.....	5
1.10. Seleksijski postupci za upis na studijski program.....	5
1.11. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa.....	6
1.12. Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa.....	6
1.13. Prohodnost studija.....	6
1.14. Skala bodovanja i ocjenjivanja.....	6
1.15. Osiguranje kvaliteta.....	6
2. OPIS PROGRAMA.....	7
2.1. Ishodi učenja na nivou studijskog programa.....	7
2.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta.....	8
2.3. Struktura studija i uslovi upisa u sljedeći semestar.....	9
2.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa.....	9
2.5. Informacije o načinu završetka studija.....	9

1. OPĆI DIO

1.1. Naziv programa

Jedinstveno zdravlje

1.2. Tip programa

Akademski program

1.3. Nivo programa

Drugi ciklus studija (Master studij)

1.4. Cilj studijskog programa

Opći ciljevi studija:

- proširiti kompetencije polaznika u prepoznavanju, analiziranju i djelovanju na poremećaje zdravlja populacija ljudi i životinja u odnosu na odvojena polazišta usvojena tokom njihovog dodiplomskog studija, i/ili tokom njihovog rada u formalno odvojenim sistemima javnog zdravstva i zdravlja životinja u BiH, a s obzirom na suvremeni pristup jedinstvenog zdravlja;
- unaprijediti znanja i vještine polaznika u disciplinama i naukama blisko vezanim za javno zdravstvo, zdravlje životinja i sigurnost hrane, s posebnim fokusom na međunarodno prepoznate potrebe na naučnoj utemeljenosti i troškovnoj efikasnosti procesa donošenja mjera i odluka u ovim oblastima;
- ukazati na prednosti interdisciplinarnosti, u smislu bolje učinkovitosti, optimalnijeg korištenja resursa i pozicioniranja zdravstvene problematike, u širem društvenom i političkom kontekstu;
- uspostaviti platformu za bolju komunikaciju, neformalno i formalno umrežavanje, te prepoznavanje kompetenci drugih bio-medicinskih profesija, kao i specifičnosti problema zdravlja koji prevazilaze barijere vrste domaćina, geo-političkih granica i kapaciteta odvojenih sistema javnog zdravstva i zdravlja životinja.

1.5. Nosilac programa

Nosilac studija je Univerzitet u Sarajevu koji povjerava organizaciju Centru za interdisciplinarnu studiju – „prof. dr. Zdravko Grebo“, a izvođenje studija nastavnicima i saradnicima sa nekoliko fakulteta Univerziteta u Sarajevu, te drugih univerziteta.

1.6. Naučna/umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program

Studijski program „Jedinstveno zdravlje“ je interdisciplinarni studijski program koji obuhvata naučno polje biomedicinskih i zdravstvenih nauka, te su stoga i nosioci predmeta sa fakulteta Univerzitetu u Sarajevu obuhvaćenih ovim naučnim poljima. Uz nosioce predmeta u nastavnom procesu sudjeluju i drugi predavači sa Univerziteta u Sarajevu i gostujući profesori sa univerziteta iz regiona i šire.

1.7. Organizacija i trajanje studijskog programa

Studijski program „+1“ traje jednu godinu (dva semestra x 30 ECTS, ukupno 60 ECTS).

Program se sastoji od 6 obaveznih predmeta, 2 izborna predmeta, jedne izborne prakse te izrade i odbrane Master teze (Završnog rada). U okviru prvog i drugog semestra nastava se izvodi na engleskom i BHS jeziku. Studenti rade završni rad po izboru, na BHS ili engleskom jeziku.

1.8. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija

U skladu sa evropskim sistemom prenosa bodova ECTS, obim studijskog programa iznosi 60 ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru. Broj studijskih bodova za pojedini predmet određuje se prema ukupnom opterećenju studenta (teorijska i/ili praktična nastava, vježbe, seminari i sl.), vremenu rada studenta na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi,...) i vremenu za učenje prilikom pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, završni ispit). Završni rad se vrednuje sa 20 ECTS bodova.

1.9. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava se izvodi na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku i/ili engleskom jeziku.

1.10. Seleksijski postupci za upis na studijski program

Status studenta stiče se upisom na studijski program kojeg realizira Centar za interdisciplinarnе studije Univerziteta u Sarajevu. Upis se vrši na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Univerzitet, o čemu odluku donosi Senat Univerziteta.

Upis u prvu studijsku godinu vrši se u skladu sa Zakonom, Statutom, ovim pravilima i na osnovu konačnih rezultata javnog konkursa.

Obavijest o konkursu za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje Univerzitet u Sarajevu u najmanje tri dnevna lista na području Bosne i Hercegovine. Konkurs za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje se na web-stranici i oglasnoj ploči Univerziteta u Sarajevu i Centra za interdisciplinarnе studije uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Pravo upisa na interdisciplinarni master studij (II ciklus) imaju kandidati:

- državljani Bosne i Hercegovine i strani državljani sa završenim odgovarajućim prvim ciklusom studija u Bosni i Hercegovini koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS studijskih bodova što u zbiru sa vrednovanjem II ciklusa iznosi najmanje 300 ECTS,
- koji su završili studij po predbolonjskim nastavnim planovima i programima u Bosni i Hercegovini,
- koji imaju završen integrisani studij u trajanju od pet i/ili šest godina, kao i
- kandidati koji su prvi ciklus, odnosno predbolonjski studij, završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka priznavanja odnosno ekvivalencije utvrđeno da imaju završeno adekvatno obrazovanje za nastavak školovanja.

Utvrđivanje jedinstvene rang-liste svih prijavljenih kandidata vršit će se na osnovu završenog studija II ciklusa, četverogodišnjeg studija po predbolonjskom sistemu studiranja, integrisanog studija, prosječne ocjene koju su kandidati ostvarili u toku studija.

1.11. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa

Student nakon položenih svih ispita predviđenih Nastavnim planom i programom i odbranom Završnog rada, odnosno ostvarivanjem ukupnog, predviđenog broja ECTS-a, po završetku studija, stiče akademski naziv "Magistar jedinstvenog zdravlja".

1.12. Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa

Dodijeljena diploma osigurava nosiocu obavljanje profesionalnog rada u oblasti zvanja koje mu je dodijeljeno.

1.13. Prohodnost studija

Prema članu 1. stav (3) Pravila studiranja za I, II ciklus studija, integrisani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu, drugi ciklus vodi do zvanja završenog diplomskog studija (the degree of Master) ili ekvivalenta nakon završenog prvog ciklusa studija; traje jednu odnosno dvije studijske godine, a vrednuje se sa 60 odnosno 120 ECTS bodova i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom studija nosi 300 ECTS bodova, što osigurava prohodnost za upis na treći ciklus studija.

1.14. Skala bodovanja i ocjenjivanja

U svakom pojedinačnom syllabusu predmeta je navedena skala bodovanja i ocjenjivanja u skladu sa ciljem i ishodima tog predmeta.

1.15. Osiguranje kvaliteta

Kvalitet i uspješnost studija će biti praćena internim i eksternim posmatranjem i ocjenjivanjem od strane zvanične komisije i studenata.

2. OPIS PROGRAMA

2.1. Ishodi učenja na nivou studijskog programa

Opće vještine stečene tokom studija:

- poznavanje principa i alata za sistematski nadzor i kontrolu bolesti, uključujući i eradikaciju bolesti;
- poznavanje uloge analitičkih studija i naučne opravdanosti odlučivanja o mjerama zaštite zdravlja ljudi i životinja;
- poznavanje okvira za kreiranje programa nadzora, evidencije i istraživanja žarišta bolesti i drugih poremećaja zdravlja važnim za javno zdravstvo;
- poznavanje legislative i regulativnih okvira javnog zdravstva na nacionalnom i EU nivou;
- poznavanje etičkih standarda i standarda osiguranja dobrobiti, te načina njihove primjene u praksi;
- poznavanje međunarodnih organizacija sa nadležnostima za standardizaciju i regulativu javnog zdravstva;
- poznavanje važnosti pripremljenosti za emergetne poremećaje zdravlja ljudi i životinja, njihove prirode, zahtjeva, specifičnosti i organiziranja efikasnog odgovora;
- poznavanje alata za detekciju bolesti u populacijama ljudi i životinja s obzirom na značaj rane dijagnoze i sprečavanje daljeg širenja;
- poznavanje globalnih, regionalnih i nacionalnih emergentnih zoonoza različite etiologije te širih društvenih implikacija njihove pojave, širenja te provođenja mjera nadziranja i kontrole;
- poznavanje znanstveno utemeljenih principa, alata i sistema osiguranja i nadzora nad sigurnosti hrane, sa aspekta različitih hazarda (bakterijskih, virusnih, parazitarnih i hemijskih) sa polivalentnim kapacitetom ugrožavanja zdravlja i dobrobiti ljudi, zdravlja, dobrobiti i proizvodnje životinja i kvaliteta okoliša;
- poznavanje principa i osiguravanja biosigurnosti u proizvodnji i preradi hrane, i relacija odgovornosti za sigurnost hrane između industrije/proizvođača, vladinih nadzornih organa i sistema javnog zdravstva;
- poznavanje principa i zahtjeva akreditacije ispitnih laboratorija i analitičkih metoda iz oblasti sigurnosti hrane;
- poznavanje načela ekonomike u javnom zdravstvu;
- poznavanje principa timskog rada, spoznaje o razvoju kapaciteta tima, outsourcinga, vještina efikasne komunikacije i prezentacije;
- ovladavanje konceptima i strategijama donošenja odluka zasnovanih na dokazu u procesima definiranja zdravstvenih politika i identifikaciji dionika s uticajem na istraživanje zdravlja, politiku i praksu;
- razvijanje vještina prezentacije, komuniciranja i znanja o vodstvu i sljedbeništvu;

- razumijevanje principa etike i legislative iz područja medicinske etike i deontologije u kontekstu prepoznavanja etičkih principa koji određuju odnos liječnik/veterinar sa pacijentom/klijentom;
- unapređenje vještina u okviru cjeline javnog zdravstva sa usvajanjem osnovnih naučnih i stručnih vještina iz izabrane oblasti master programa.

2.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta

U tabeli 1. je prikazan popis predmeta sa ECTS opterećenjem i fondom sati.

Semestar I	Nastavni modul	Sati	ECTS	Status modula	Odgovorni nastavnik/ca
	Istraživanje, nadzor i kontrola bolesti	15P/10V/5S	6	obavezan	Prof.dr. Semra Čavaljuga Doc.dr. Sabina Šerić-Haračić
	Emergetne prijetnje javnom zdravstvu	15P/10V/5S	6	obavezan	Prof.dr. Teufik Goletić
	Regulatorni koncepti jedinstvenog zdravlja	15P/15S	6	obavezan	Prof.dr.Nihad Fejzić Prof.dr. Amela Džubur-Alić
	Sigurnost hrane	15P/5V/10S	6	obavezan	Prof.dr.Davor Alagić Prof.dr. Mufida Aličević
	Bioetika	10P/5S	3	izborni	Prof.dr. Amela Džubur-Alić Prof.dr.Nihad Fejzić
	Analiza rizika	10P/5S	3	izborni	Prof.dr. Nihad Fejzić Doc.dr. Sabina Šerić-Haračić
	Izborna praksa	15	3	obavezan	Prof.dr. Jasmin Omeragić
Ukupno		150	30		

Semestar II	Nastavni modul	Sati	ECTS	Status modula	Odgovorni nastavnik/ca
	Donošenje odluka	15P/15V/S	6	obavezan	Prof.dr. Aleksandra Nikolić Prof.dr. Aziz Šunje
	Osiguranje kvaliteta i biosigurnost laboratorija	10P/5S	3	izborni	Prof.dr. Davor Alagaić Prof.dr. Sadeta Hamzić
	Emergentne situacije u sistemu zdravstva: pripremljenost i odgovor	10P/5S	3	izborni	Prof.dr. Semra Čavaljuga Prof.dr. Teufik Goletić
	Konsultacije s mentorom	75	15		
	Izrada završnog rada	30	6		
Ukupno		150	30		

2.3. Struktura studija i uslovi upisa u sljedeći semestar

U primjeni Evropskog sistema prijenosa bodova (ECTS) u prijedlogu master studija „Jedinstveno zdravlje“, polazi se od dogovora, prihvaćenog u čitavom evropskom prostoru visokog obrazovanja, da rad potreban za savladavanje jedne akademske godine studija iznosi 60 ECTS bodova. Iz organizirane nastave student stiže 40 ECTS bodova, a radom na završnom radu 20 ECTS bodova.

Program se sastoji od 5 obaveznih predmeta, 3 izborna predmeta, 2 interdisciplinarnе radionice te izrade i odbrane Master teze (Završnog rada). U okviru prvog i drugog semestra nastava se izvodi na engleskom i BHS jeziku. Studenti rade završni rad po izboru, na BHS ili engleskom jeziku.

Struktura programa:

1. prvi semestar:	<ul style="list-style-type: none"> - 5 obaveznih predmeta - 1 izborni predmet - 1 izborna praksa = ukupno 30 ECTS
2. drugi semestar:	<ul style="list-style-type: none"> - 1 obavezni predmet - 1 izborni predmet - izrada i odbrana Master teze = ukupno 30 ECTS

2.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa

Student može izabrati predmet - obavezni ili izborni predmet (u curriculumu su predviđeni obavezni predmeti sa po 6 ECTS i sa po 30 sati, i izborni predmeti sa po 3 ECTS i sa po 30 sati) sa drugog studijskog programa ukoliko su ciljevi i ishodi tog predmeta u skladu sa ciljem i ishodima ovog studijskog programa, dostavljanjem molbe Vijeću Centra uz popratnu dokumentaciju, odnosno silabus predmeta koji želi izabrati/slušati.

2.5. Informacije o načinu završetka studija

Master studij se završava polaganjem svih ispita i izradom završnog rada.

Mentora za izradu završnog rada bira kandidat na osnovu interesovanja i oblasti predavača. Moguće teme završnih radova predlažu predmetni nastavnici. Također, studentu se može odobriti tema završnog rada koju samostalno predloži, uz prethodnu konsultaciju sa nastavnikom kod kojeg želi uraditi završni rad.

Mentor može biti i nastavnik koji nije predavao na studiju, ali je tema vezana za studij. Predloženi nastavnik treba imati adekvatna znanja i kompetencije da bude mentor. Mentora odobrava Vijeće Centra.

Prijava teme se podnosi na propisanom obrascu. Nakon prihvatanja teme na Vijeću Centra, Vijeće imenuje Komisiju za ocjenu i odbranu rada. Članovi Komisije mogu biti predavači u zvanju od docenta do redovnog profesora. Komisija ima, po pravilu, predsjednika i dva člana, odnosno njihove zamjenike. Jedan od članova komisije je i mentor.

Student može jedanput promijeniti temu završnog rada i to najkasnije u roku od 30 dana od dana odobravanja prve teme. Završni rad i odbrana su javni.

